

щяло да испадне подъ властью имъ, ако Аспаруховити Българи не быхъ имъ дошли на помощь, тагы освободили, и ся съединили послѣ съ тѣхъ подъ едно правленіе, до гдѣто ся изгубило и затрыло най-послѣ и тукашното царство, като край-волжского, отъ Маджарыты, около IX-ыя вѣкъ слѣдъ Р. Х. *).

II. Ами войни не е ли имало това царство?

О. Имало твърдѣ много съ околныты страны и народы до гдѣто ся укрѣпило и усилило; и отъ сичкы войны, най-забѣлжителны были тыя, что имало съ Франкыты въ врѣмято на царя имъ Карла Великый.

II. А кое ги е подсторило да ся сбѣжтъ съ него?

О. Отниманіето на вассалныты имъ княжества, които Карлъ Великый ся обѣщаль прѣдъ Римскыя Папа да имъ отнеме, даже и самото имъ царство да прѣвземе и покрести, както на друтыты нѣмскы народы, что направилъ вассалы и покрестилъ.

II. Сполучилъ ли е прочее да си испълни обѣщаніето тоя великъ владѣтель?

О. Нѣ твърдѣ; защото неможялъ да имъ отнѣме сичкыты, а колко повече и царството: той имъ отнѣлъ само славянскыты княжества наедно съ Видинското, а царството си и Блатенскхъ область нашити, съ помощь на Дунавскыты си братія и съюзничеството на Моравцыты, Чехыты и Сърбыты, защитили юнашкы (781—797), и неоставили христіанското оржжіе да въстѣржествува надъ Перуновыты жъртвенници.

II. А кои царіе царували въ това царство?

О. По-знаменитити отъ тѣхъ были Туданъ, Крумъ (Грѣмъ, Каяанъ) и Жюданъ. Отъ тѣхъ Грѣмъ ся е

* Авари или Обри — Чергарско-Монголско племе появило ся испрѣвъ около 557 л. край Донъ и Волгъ, и скоро ся утвърдило край Дунава; отъ тамъ ся прѣспали по Германіѣхъ и дори до Италиѣхъ. Съвършенно ги покорилъ Карлъ Великый (796—799); а въ IXый вѣкъ сж истребили отъ Българыты и Маджарыты, или пакъ сж ся слѣлы съ тѣхъ.